

Curs 2008-09 Codi :21953 Assignatura : Anàlisi de la forma en dues dimensions: dibuix

Titulació, impartició i nombre de crèdits:

Mestre d'educació primària. Mestre d'educació infantil. Optativa, 1r semestre, 1r curs, 4 crèdits (3 ECTS).

Departament: Departament de Didàctica de l'Expressió Musical, Plàstica i Corporal. Unitat de Didàctica de les Arts Plàstiques.

Professors: Joan Bidart i Imma Pla.

1. Objectius d'aprenentatge de l'assignatura

Els objectius generals del programa es poden sintetitzar en els següents:

Adquirir les nocions bàsiques per representar l'espai en el pla.
Ser capaç d'analitzar la forma i de fer-ne una síntesi gràfica.
Conèixer i experimentar les possibilitats expressives de la forma bidimensional.
Valorar el dibuix com un mitjà de coneixement i com un vehicle de comunicació i expressió.

2. Blocs temàtics i organització dels continguts

Atès que aquesta assignatura és de caire pràctic, els continguts s'articulen entorn a tres blocs temàtics a través dels quals es desenvolupen els diferents conceptes i pràctiques que configuren l'assignatura. Els blocs temàtics són els següents:

- 1 Objecte.
- 2 Món natural.
- 3 Figura: Retrat i autoretrat.

Els continguts que es van treballant són els següents:

1. Conceptes fonamentals.

Visió i percepció: els enganys visuals.
Trets característics de l'entorn.
Característiques de l'espacialitat: indicadors de la profunditat en el pla.
Estratègies de construcció de la forma: Encaix i proporció.
Nocions de perspectiva cònica.
Elements essencials en la composició.

2. Elements gràfics.

La línia i les seves possibilitats expressives.
El pla i els seus valor expressiu.
Les tècniques i els procediments gràfico-plàstics.

3. L'expressió i la comunicació a través del dibuix.

El concepte de representació gràfica: Figuració i abstracció.
La funció dels referents: observació directa i indirecta.
L'objecte i la seva representació.
L'entorn i la seva representació.
El cos humà i la seva representació.
El retrat i l'autoretrat.

4. El dibuix com instrument comunicatiu.

Valor educatiu del dibuix.
Models d'ensenyament-aprenentatge a l'escola obligatòria.

3. Avaluació

L'avaluació es realitzarà de forma continuada a partir de les propostes fetes a classe i dels tres blocs temàtics a partir dels quals s'articulen els diversos continguts. Per superar l'assignatura caldrà realitzar i superar les tasques

següents:

Bloc: Objecte. Realització de diferents propostes de treball entorn l'objecte com referent. A partir de la observació directa del natural, es dur a terme l'estudi i anàlisi de la forma i de les diferents estratègies de representació en la superfície bidimensional.

Bloc: Món natural. Realització d'una proposta de treball a partir de la observació indirecta d'un referent del món natural. El treball consisteix en una recerca entorn les diferents possibilitats de representació que pot tenir un referent en funció del grau d'iconicitat.

Bloc: Figura humana: L'autoretrat. Realització d'una sèrie de treballs a partir del seu propi autoretrat. Aquesta darrera proposta explora les possibilitats comunicatives i expressives del llenguatge gràfic i les seves possibilitats com a vehicle de comunicació i relació amb l'entorn.

Donat que és una assignatura de caire pràctic, és obligatòria l'assistència a un 80% de les sessions, així com la participació activa i la entrega dels tres blocs de treball que formen part de la carpeta de treballs de l'alumne.

4. Fonts d'informació bàsica

Material audiovisual i documental.

Bibliografia recomanada

ARHEIM, R. (1986) Arte y percepción visual. Madrid: Alianza Editorial. BLAKE, W. – PETRIE, F. (1993)

Iniciación al dibujo. Barcelona: Daimon. BLAKE, W. – KLAVIS, U. (1993) Dibujo del desnudo. Barcelona:

Daimon. BLAKE, W. – LAWN, J. (1993) Dibujo del rostro. Barcelona: Daimon. CAMP, J. (1982) Dibujar con

los grandes maestros. Madrid: Blume DAUCHER, H. (1987) Modos de dibujar. (6 volums) Barcelona: Gustavo

Gili EDWARDS, B. (1994) Aprender a dibujar con el lado derecho del cerebro. Barcelona: ediciones

Urano. GÓMEZ MOLINA, Juan José (Coord.) (1995) Las lecciones del dibujo. Madrid: Càtedra. GÓMEZ

MOLINA, Juan José (Coord.) (1999) Estrategias del dibujo en el arte contemporáneo.

Madrid: Càtedra. GÓMEZ MOLINA, J.J. - CABEZAS, L. - BORDES, J. (2001) El manual de Dibujo.

Madrid: Càtedra. GÓMEZ MOLINA, J.J. (2002) Máquinas y herramientas de dibujo. Madrid: Càtedra.

GORDON, Louise (1993) El dibujo anatómico de la figura humana. Barcelona: Daimon. IVINS jr. W.M.

(1975) Imagen impresa i conocimiento. Barcelona: Gustavo Gili.

LEYNIARIE, J.- MONNIER, G.- ROSE, B. (1998) El dibujo. Barcelona: SKIRA-CARROGGIO.

MAIER, M. (1982) Procesos elementales de proyectación y configuración. (4 volums) Barcelona: Gustavo Gili

NEBOT, A. (1995) Percepció i expressió amb imatges. (Primer crèdit comú de l'àrea d'Educació visual i plàstica.) Barcelona: Generalitat de Catalunya.

RUSKIN, J. (1983) Les tècniques del dibuix. Barcelona: Laertes. Els llibres de Glauco.

TORRES, M. - JUANOLA, R. (1998) Dibujar: mirar i pensar. Barcelona: Rosa Sensat.